

Javno komunalno preduzeće
"10. Oktobar" Barajevo
Broj: 3111
Datum, 08.12.2015. god.
Barajevo

Na osnovu čl.3 i 14. Zakona o bezbednosti zdravlja na radu (Sl. Glasnik RS. broj 101/205 i 91 od 05.11.2015. godine) Direktor JKP "10. Oktobar" Barajevo doneo je dana 08.12.2015. godine :

P R A V I L N I K O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom, u skladu sa Zakonom propisanim merama i normativima bezbednosti i zdravlja na radu, uređuju se prava, obaveze, odgovornosti i ostala osnovna pitanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u JKP „10. oktobar“ Barajevo, ulica Barajevska broj 1. (u daljem tekstu: Poslodavac).

Član 2.

Poslodavac obezbeđuje bezbednost i zdravlje na radu svojim zaposlenima i licima koja se po bilo kom osnovu u toj organizaciji nalaze na radu i stručnoj praksi.

II. OSTVARIVANJE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 3.

U cilju ostvarivanja preventivnih i ostalih mera bezbednosti i zdravlja na radu. Poslodavac je dužan da obezbedi bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu polazeći od sledećih preventivnih načela:

1. Izbegavanje rizika
2. Procena rizika koje se ne mogu izbeći na radnom mestu;
3. Otklanjanje rizika na njihovom izvoru privremenom savremenih tehničkih rešenja ;
4. Prilagođavanje rada i radnog mesta zaposlenog, naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbegla monotonija u radu, u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje zaposlenog ;

5. Zamena opasnih tehnoloških procesa, ili metoda rada, bezopasnim, ili manje opasnim;
6. Davanje prednosti kolektivnim nad pojedinačnim merama bezbednosti i zdravlja na radu;
7. Odgovarajuće osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad izdavanje uputstava za rad na siguran način i dr.

III. PREVENTIVNI I PERIODIČNI PREGLEDI ISPITIVANJA OPREME ZA RAD I RADNE OKOLINE

1. PERIODIČNI PREGLEDI ISPITIVANJA OPREME ZA RAD

Član 4.

Poslodavac je dužan da opremu za rad održava u ispravnom stanju u toku korišćenja i premeštanja na drugo mesto rada dužan je da istu pregleda i proverava njenu ispravnost. Preventivne preglede ispitivanja i proveru ispravnosti opreme za rad vrše: Poslodavac za svoje potrebe i po potrebi ovlašćeno pravno lice sa licencom.

Član 5.

Preventivni pregledi i ispitivanja opreme za rad obavljaju se pre početka korišćenja, odnosno pre davanja na upotrebu zaposlenima, posle rekonstrukcije ili havarije, kao i pre početka rada na novom mestu rada, ako je oprema premeštena sa jednog na drugo mesto. Periodični pregledi ispitivanja opreme za rad obavljaju se u roku koji je utvrđen tehničkim propisima i standardima ili koji je određen uputstvom proizvođača, a najkasnije u roku od tri godine od dana prethodnog pregleda i ispitivanja osim periodičnih pregleda ispitivanja privremene električne instalacije sa uređajima, opremom i priborom koji se obavljaju u roku od godinu dana od dana prethodnog pregleda i ispitivanja i periodičnih pregleda i ispitivanja opreme za rad koju poslodavac utvrdi aktom o proceni rizika koji se obavljaju u roku utvrđenom tim aktom.

2. PERIODIČNI PREGLED I ISPITIVANJA USLOVA RADNE OKOLINE

Član 6.

Preventivnim i periodičnim ispitivanjima uslova radne okoline proverava se i utvrđuje da li su na radnom mestu i u radnoj okolini primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu utvrđene propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, tehničkim propisima i standardima.

ISPITIVANJE OBUHVATAJU:

1. Mikro klimu (temperatura, brzina strujanja i relativna vlažnost vazduha) ;
2. Hemijske štetnosti (gasovi, pare, dimovi i prašina) ;
3. Fizičke štetnosti (buka, vibracije i štetna zračenja- osim jonizujućih) ;

4. Osvetljenost ;
5. Biološke štetnosti.

Ispitivanja se obavljaju analizom svih elemenata uslova radne okoline tako da se daje jedinstvena ocena obavljenog ispitivanja. Ispitivanja se po pravilu vrše u uslovima kada rade svi tehnološki kapaciteti (oprema za rad, instalacije za klimatizaciju, provetravanje, i dr), što se posebno navodi u stručnom nalazu.

Član 7.

Ispitivanje mikro klime vrši se na radnim mestima u radnoj okolini u kojoj se obavlja proces rada, odnosno u kojoj se zaposleni kreću ili zadržavaju duže od dva sata u toku radne smene. Ispitivanja mikro klime vrši se u letnjem i zimskom periodu a ne vrši se u prostorijama u kojima tehnološki postupak uslovljava određene klimatske uslove. Ispitivanje hemijskih štetnosti vrši se na radnom mestu i u radnoj okolini gde se u tehnološkim i radnim procesima pojavljuju hemijske štetnosti. Ispitivanja hemijskih štetnosti vrši se uzimanjem najmanje jednog uzorka na radnom mestu najbližem izvoru štetnosti. Ispitivanje fizičkih štetnosti vrši se na radnom mestu i okolini gde se pri tehnološkom procesu pojavljuju buka , vibracija i štetno zračenje. Ispitivanje buke, vibracija i štetnih zračenja obuhvata merenje, analizu i upoređivanje izmerenih veličina sa dozvoljenim vrednostima. Ispitivanje osvetljenosti na radnom mestu i radnoj okolini vrši se u skladu sa prihvaćenom metodologijom ispitivanja i merenje osvetljenosti, važećim propisima i standardima. Ispitivanje bioloških štetnosti (virusi, bakterije, paraziti, gljivice, plesni i dr) obavlja se u radnim prostorijama i na svim radnim mestima gde mogu da se opravdano očekuju u procesu rada.

3.ROKOVI ZA PERIODIČNE PREGLEDE ISPITIVANJA USLOVA RADNE OKOLINE

Član 8.

Preventivna ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se u roku od šest meseci od početka radnog , tehnološkog procesa, rekonstrukcije objekata u kome se obavlja radni proces (uređaja za grejanje, ventilaciju ili klimatizaciju, i sl.), ili zamene tehničkih kapaciteta kojima se menjaju uslovi rada. Periodična ispitivanja uslova radne okoline obavljaju se na radnom mestu u radnoj okolini u roku od tri godine od dana prethodnog ispitivanja.

IV. RADNA MESTA SA POVEĆANIM RIZIKOM

Član 9.

Pod pojmom radnih mesta sa povećanim rizikom u smislu Zakona i ovog Pravilnika smatraju se radna mesta na kojima i pored potpuno ili delimično primenjenih mera bezbednosti i zdravlja na radu postoje okolnosti koje mogu da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Član 10.

Poslodavac je dužan da utvrdi u smislu Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu da li ima osnova da se neko od radnih mesta utvrdi kao radno mesto sa povećanim rizikom i koje uslove treba da ispunjava zaposleni na takvim radnim mestima. Izradu analize osnovanosti da li radna mesta ispunjavaju uslove da budu okarakterisana kao radna mesta sa povećanim rizikom i akta o proceni rizika može vršiti lice za bezbednost i zdravlje na radu sa položenim stručnim ispitom ili ovlašćeno pravno lice sa licencom za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu. Utvrđena analiza stanja i spisak radnih mesta sa povećanim rizikom treba da su sadržane u aktu-Pravilniku o proceni rizika.

Član 11.

Naknadno utvrđivanje osnovanosti da li novootvorena radna mesta ispunjavaju uslove da budu okarakterisana kao radna mesta sa povećanim rizikom kod poslodavca može se izvršiti jedino izmenom i dopunom Akta o proceni rizika.

Član 12.

Kod upućivanja novo primljenih zaposlenih na prethodne lekarske preglede Direktor je dužan da na uputu naznači da li su poslovi na kojima će zaposleni da radi sa povećanim rizikom ili ne.

Član 13.

Troškovi prethodnih i periodičnih lekarskih pregleda u smislu odredaba ovog Pravilnika snosi poslodavac.

Član 14.

Sa zaposlenim za koga se na prethodnom lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava zdravstvene i druge uslove za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom ne može se zasnovati radni odnos. Zaposleni za koga se periodičnim pregledom utvrdi da postoji opasnost od težih štetnih posledica po zdravlje odnosno od težih povreda, raspoređuje se na drugo radno mesto prema odredbama Akta kojim se uređuje radni odnos.

V. SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE

Član 15.

Radi zaštite zaposlenog koji je za vreme rada izložen određenim opasnostima i štetnostima poslodavac je dužan da obezbedi sredstva lične zaštite (u daljem tekstu : Sredstva), i opremu lične zaštite (u daljem tekstu : Oprema), ako se dejstvo opasnosti i štetnosti ne može drugim merama bezbednosti i zdravlja na radu otkloniti.

Član 16.

Sredstva i oprema lične zaštite izdaju se zaposlenom u sledećim slučajevima :

1. Prilikom zasnivanja radnog odnosa odnosno raspoređivanja na određeno radno mesto,
2. Nakon isteka roka trajanja,
3. U slučaju da se sredstva, odnosno oprema ošteti prilikom nesreće, kvara ili otuđivanja, ili kada iz bilo kog razloga ne može da vrši funkciju bezbednosti i zdravlja na radu. Vrsta sredstava i opreme koji se zavisno od stepena opasnosti i štetnosti, koristi kod pojedinih radnih mesta sadržani su u specifikaciji sredstava opreme i lične zaštite koja čini sastavni deo Akta o proceni rizika. Sredstva i opremu lične zaštite obezbeđuje poslodavac na teret svojih sredstava.

Član 17.

Na način utvrđen u članu 16. ovog Pravilnika postupaće se i prilikom promene u radnom procesu, zahteva odgovarajuće promene u pogledu lične bezbednosti i zdravlja na radu, kao i u slučaju izmene propisa o bezbednosti i zdravlja na radu ili standarda koji zahteva takvu promenu.

Član 18.

Zaposleni je dužan da sredstva i opremu lične zaštite pravilno i namenski koristi, da ih čuva od oštećenja, da ih održava u ispravnom stanju, sa njima pažljivo rukuje kao i da ih ne zamenjuje sa drugim zaposlenima.

Član 19.

Zaposleni koji sredstva i opremu lične zaštite koristi suprotno odredbi člana 18. ovog Pravilnika , čini težu povredu radne obaveze.

Član 20.

Ukoliko postoji potreba Direktor može doneti posebno uputstvo – Akt o nabavci, upotrebi, održavanju i čuvanju sredstava i opreme lične zaštite.

VI. ORGANIZACIJA POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU I SLUŽBE MEDICINE RADA

Član 21.

Poslodavac organizuje u preduzeću vršenje bezbednosti i zdravlja na radu na taj način što te poslove vodi lice za bezbednost i zdravlje na radu. Poslodavac može poslove iz stava 1 ovog člana na duži ili kraći rok, zavisno od potrebe, poveriti ovlašćenom licu sa licencom. U oba slučaja za lice za bezbednost i zdravlja na radu se poslovi i zaduženja utvrđuju odgovarajućim Aktom, Odlukom ili Ugovorom. Lice za bezbednost i zdravlje na radu mora da ispunjava sve propisane uslove za obavljanje ovih poslova u skladu sa Zakonom o bezbednosti i zdravlju na

radu. Lice za bezbednost i zdravlje na radu neposredno je odgovorno Rukovodiocu službe opštih, pravnih i kadrovskih poslova, i ne može da trpi štetne posledice ako svoj posao obavlja u skladu sa Zakonom. Lice za bezbednost i zdravlje na radu je nezavisno i samostalno u obavljanju poslova, ima slobodan pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 22.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu dužno je da često obilazi radna mesta i proverava da li su obezbeđene mere bezbednosti i zdravlja na radu koje se odnose :

- Upotrebu ispravnih sredstava za rad sa obaveznim uputstvom za bezbedan rad i održavanje;
- Raspoređivanje zaposlenih na radna mesta u skladu sa lekarskim izveštajem o zdravstvenom stanju ;
- Obezbeđivanje ličnih sredstava i opreme lične zaštite i propisno korišćenje i održavanje istih;
- Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad ;Sprovođenje i primena drugih mera bezbednosti i zdravlja na radu
- Obustavu zabranu rada kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje zaposlenog, ili zabranu korišćenja neispravnog sredstva za rad, sredstva i opreme lične zaštite, i o obustavi rada obaveštava odgovornog zaposlenog ;
- Primenu propisanih mera za poboljšanje uslova rada na radnom mestu sa povećanim rizicima ;
- Sprovođenje i primena drugih mera bezbednosti i zdravlja na radu utvrđenih posebnim Aktom Direktora i drugim odgovarajućim Aktima

Lice za bezbednost i zdravlje na radu dužno je da zaposlenom povređenom na radu izda propisanu prijavu o povredi na radu odmah a najkasnije u roku od 24 časa od časa saznanja da se povreda desila.

Član 23.

Za obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih na radu angažovati odgovarajuću službu medicine rada. Služba medicine rada iz stava 1 . ovog člana dužna je da obavlja poslove u skladu sa Zakonom a naročito :

- 1) Učestvuje u identifikaciji i proceni rizika na radnom mestu i radnoj okolini prilikom sastavljanja Akta o proceni rizika
- 2) Upoznaje zaposlene sa rizicima po zdravlje koji su povezani sa njihovim radom i obavlja poslove osposobljavanja zaposlenih za pružanje prve pomoći ;
- 3) Utvrđuje i ispituje uzroke nastanka profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom;
- 4) Ocenjuje i utvrđuje posebne zdravstvene sposobnosti koje moraju da ispunjavaju zaposleni za obavljanje određenih poslova na radnom mestu sa povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad.
- 5) Vrš prethodne periodične preglede zaposlenih na radnim mestima sa povećanim rizikom i izdaje izveštaje lekarskim pregledima u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu ;

- 6) Učestvuje u organizovanju prve pomoći, spasavanju i evakuaciji u slučaju povređivanja zaposlenih ili havarija ;
- 7) Daje savete poslodavcu pri izboru drugog odgovarajućeg posla prema zdravstvenoj sposobnosti zaposlenog ;
- 8) Savetuje poslodavca u izboru i testiranju novih sredstava za rad , sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu sa zdravstvenog aspekta ;
- 9) Učestvuje u analizi povreda na radu, profesionalnih oboljenja i bolesti u vezi sa radom;
- 10) Neposredno sarađuje sa licem za bezbednost i zdravlje na radu.

Prethodne i periodične lekarske preglede zaposlenih u smislu stava 2. tačka 5. ovoga Člana može da vrši služba medicine rada koja ima propisanu opremu, prostorije i stručni kadar.

Član 24.

Lični podaci prikupljeni u vezi sa lekarskim pregledima zaposlenog poverljive su prirode i pod nadzorom su službe medicine rada, koja vrši te preglede. Podaci o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom dostavljaju se organizacijama zdravstvenog i penzijskog i invalidnog osiguranja u skladu sa Zakonom.

Podaci iz stava 2. ovog člana mogu se dostaviti drugim licima, samo uz pismenu saglasnost zaposlenih. Izveštaj o lekarskom pregledu zaposlenog dostavlja se poslodavcu na način kojim se ne narušava princip poverljivosti ličnih podataka.

Nije dozvoljeno korišćenje podataka prikupljenih po osnovu lekarskih pregleda zaposlenih u svrhu diskriminacije zaposlenih.

VII. OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENOG ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 25.

Poslodavac je dužan da obezbedi da svaki zaposleni bude osposobljen za bezbedan i zdrav rad, zaštićen od povređivanja i zdravstvenih oštećenja i teorijski praktično osposobljen za rad na određenom radnom mestu. Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad na određeno radno mesto u smislu stava 1. ovog člana vrši se pri svakom raspoređivanju zaposlenog, pri većim promenama u tehnološkom procesu –procesu rada, kao i prilikom uvođenja nove ili promene postojeće opreme i sredstava za rad. Osposobljavanje zaposlenog vrši se u toku radnog vremena ili van radnog vremena , zavisno od potrebe.

Član 26.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu osposobljava se van radnog vremena izvan sedišta Poslodavca odgovarajućim ustanovama, odnosno organizacijama i organizacijama, na taj način što će pohađati kurseve bezbednosti i zdravlja na radu, odnosno na način na koji ovlašćeni subjekti vrše osposobljavanje zaposlenih za obavljanje stručnih poslova bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 27.

Posle izvršenog osposobljavanja svih zaposlenih vrši se odgovarajuća provera znanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, radi utvrđivanja osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad.

Član 28.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad se izvodi na osnovu Akta o proceni rizika ili posebnog programa o osposobljavanju zaposlenih za bezbedan i zdrav rad koji donosi Direktor.

Član 29.

Program osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad sadrži naročito: Upoznavanje zaposlenih sa propisanim merama i normativima bezbednosti i zdravlja na radu, sa opasnostima od povreda na radu i profesionalnim oboljenjima, sa ličnim zaštitnim sredstvima i njihovoj upotrebi, čuvanjem i održavanjem sa pažljivim rukovanjem mašinama, uređajima i alatima, pružanjem prve pomoći u slučaju povrede na radu i naglog oboljenja i drugim pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 30.

Sredstva za osposobljavanje zaposlenih u smislu člana 25. i 26. obezbeđuje Poslodavac.

Član 31.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu najmanje jedanput godišnje podnosi izveštaj o sprovođenju osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad Direktor.

VIII. PRVA POMOĆ I SPASAVANJE

Član 32.

Poslodavac je dužan da za slučaj povrede ili iznenadne bolesti zaposlenog obezbedi pružanje prve pomoći, da po potrebi izvrši evakuaciju zaposlenih da organizuje kontakt sa službom hitne pomoći i eventualnom vatrogasnom brigadom. Poslodavac je dužan da u skladu sa Zakonom osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju zaposlenih u slučaju povreda i mogućih opasnosti. Organizovanje i način pružanje prve pomoći, obezbeđenje materijala i opreme za pružanje prve pomoći i evakuaciju, kao i način osposobljavanja zaposlenih za te aktivnosti može se urediti posebnim Aktom koji donosi Direktor, ako se oceni da je to neophodno.

Član 33.

U svakom poslovnom objektu ili gradilištu mora postojati priručna apoteka – ormarić prve pomoći snabdeven potrebnim sanitetskim materijalom.

Prvu pomoć treba ukazivati po uputstvu i odrediti lica za ukazivanje prve pomoći. Na vidnom mestu treba označiti važne telefone:

- Hitnu pomoć;
- Najbližu zdravstvenu stanicu ;
- Lica za bezbednost i zdravlje na radu ;
- Inspekciju rada;
- Sup.

Ormarić mora da bude snabdeven ključem koji se nalazi kod odgovornog odnosno zaduženog zaposlenog u slučaju njegovog odsustva sa posla, neposredni rukovodilac je dužan da odredi drugog zaposlenog. Svakog meseca vrši se pregled i po potrebi upotpunjavanje sadržaja ormarića.

U knjigu apoteke koju mora da ima svaki ormarić unose se sledeći podaci :

- Prezime i ime zaposlenog kome je ukazana pomoć ;
- Koja su sredstva i lekovi utrošeni na saniranje povrede ;
- Datum ukazivanja pomoći

IX OBAVEZE PREMA INSPEKCIJI RADA

Član 34.

Inspekcijski nadzor nad primenom drugih propisa i mera, i normativa bezbednosti i zdravlja na radu, kao i Akata i Odluka kod poslodavca vrši ministarstvo nadležno za poslove rada preko inspektora rada i bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 35.

Poslodavac je dužan da organima inspekcije rada na njihov zahtev u odgovarajućim rokovima uredno dostavlja Akte, izveštaje, podatke i isprave i druga dokumenta potrebna za vršenje nadzora u obezbeđivanju i sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu kao i da obezbedi sve druge potrebne uslove za vršenje nadzora u skladu sa Zakonom. Poslodavac je dužan da u propisanom roku sprovede sve mere i Odluke koje se nalože od ovlašćenog inspektora rada, a za koje se zajednički utvrdi da su osnovane i u skladu sa pozitivnim propisima.

Član 36.

Poslodavac je dužan da odmah, a najkasnije u roku od 24 časa, od nastanka, usmeno i u pismenom obliku nadležnoj inspekciji rada i nadležnom organu za unutrašnje poslove , svaku smrtnu, kolektivnu ili tešku povredu na radu, povredu na radu zbog koje zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih, i izvesti nadležnu inspekciju rada o svakoj teškoj povredi ili opasnom poremećaju u procesu rada.

Poslodavac je dužan da , najkasnije u roku od tri uzastopna radna dana od dana saznanja, prijavi nadležnoj inspekciji rada, profesionalno obojenje, odnosno oboljenje u vezi sa radom zaposlenih.

Član 37.

Izveštaj o povredi na radu, profesionalnom oboljenju, i oboljenju u vezi sa radom koji se dogode na radnom mestu, Poslodavac dostavlja zaposlenom koji je pretrpeo povredu, odnosno oboljenje i organizacijama nadležnim za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje. Sadržaj i način izdavanja obrasca izveštaja iz stava 1 ovog člana propisuje ministar nadležan za rad.

Član 38.

Poslodavac je dužan da na zahtev inspektora rada ili predstavnika zaposlenih dostavi izveštaj o stanju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim merama.

Član 39.

Poslodavac je dužan da najmanje osam dana pre početka rada izvesti nadležnu inspekciju rada o :

- Početku svog rada;
- Rad odvojene jedinice ;
- Svakoj promeni tehnološkog postupka, ukoliko se tim promenama menjaju uslovi rada.

Poslodavac koji izvodi radove na izgradnji ili rekonstrukciji građevinskog objekta ili vrši promenu tehnološkog procesa duže od sedam dana , dužan je da izgradi propisan elaborat o uređenju gradilišta koji uz izveštaj o početku rada dostavlja nadležnoj inspekciji rada.

Član 40.

Kad dva ili više Poslodavca u obavljanju poslova dele radni prostor, dužni su da sarađuju u primeni propisanih mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih. Poslodavci iz stava 1. ovog člana dužni su da, uzimajući u obzir prirodu poslova koje obavljaju, koordiniraju aktivnosti u vezi sa primenom mera za otklanjanje rizika od povređivanja , odnosno oštećenja zdravlja zaposlenih kao i da obaveštavaju jedan drugog i svoje zaposlene i /ili predstavnike zaposlenih o tim rizicima i merama za njihovo otklanjanje. Način ostvarivanja saradnje iz st.1 i 2 ovog člana Poslodavci utvrđuju pismenim sporazumom. Sporazumom iz stava 3. ovog člana određuje se lice za koordinaciju sprovođenja zajedničkih mera kojima se obezbeđuje bezbednost i zdravlje svih zaposlenih.

X-PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U SPROVOĐENJU ODGOVORNOSTI U OBEZBEĐENJU I SPROVOĐENJU BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

1.Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih koji organizuju i rukovode procesom rada

1.1. Direktor

Član 41.

Direktor je odgovoran za sprovođenje, organizovanje i unapređenje sistema bezbednosti i zdravlja na radu kod Poslodavca.

- Donosi Pravilnik o bezbednosti zdravlju na radu i stara se o njegovoj doslednoj primeni;
- Donosi Akt o proceni rizika i stara se o njegovoj doslednoj primeni;
- Donosi program osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad i prateću dokumentaciju o obuci i stara se o njihovoj doslednoj primeni;

Direktor je dužan da Aktom ili Odlukom odredi lice koje će biti zaduženo za poslove bezbednosti i zdravlja i obezbedi uslov za njegov ne smetan rad i delovanje u skladu sa Zakonom.

Direktor može svoja ovlašćenja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu privremeno preneti nekom drugom odgovornom licu. Kao dokaz takve Odluke mora da postoji odgovarajući pisani trag (Odluka, Naredba, Rešenje i sl.).

U tom slučaju Ovlašćeno lice preuzima i deo odgovornosti koju ima Direktor u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 42.

Ukoliko postoji potreba posebnim Aktima Direktor može da utvrdi:

1. Obim, način i rokove pregleda ispitivanja sredstava za rad električnih instalacija , instalacija fluida , postupak njihovog održavanja u ispravnom stanju i vođenja evidencije o održavanju,
2. Organizovanje i način osposobljavanja zaposlenih za pružanje prve pomoći i spasavanje
3. Slučajeve, i način provere zaposlenih pod uticajem alkohola i drugih sredstava zavisnosti;
4. Način osposobljavanja zaposlenih koji obavljaju stručne poslove bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 43.

Direktor je dužan i ovlašćen da po potrebi izda nalog za hitno organizovanje i sprovođenje posebnih mera bezbednosti i zdravlja na radu, ili zabranu rada ako je u procesu rada došlo do neposredne opasnosti po život i zdravlje zaposlenih.

Pored navedenog Direktor ima sledeće dužnosti i prava:

- Angažuje službu medicine rada za obavljanje poslova zaštite zdravlja zaposlenih;
- Obezbeđuje zaposlenom propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu u skladu sa Pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu, ili Pravilnikom o proceni rizika;
- Odgovoran je za realizaciju osposobljavanja i stručnog usavršavanja lica koja obavljaju poslove bezbednosti i zdravlja na radu;
- Odgovoran je za sprovođenje i obezbeđivanje bezbednih uslova rada na poslovima radnog mesta i u radnoj okolini;
- Omogućava licu za bezbednost i zdravlje na radu nezavisno i samostalno obavljanje poslova, pristup svim potrebnim podacima, kao i usavršavanje iz ove oblasti;
- Omogućava izbor predstavnika zaposlenih i obezbeđuje uslove za njihov rad
- Obavezan je da uzme u razmatranje predloge i zahteve predstavnika zaposlenih iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

1.2 Neposredni rukovodilac procesa rada

Član 44.

Neposredni rukovodilac procesa rada je odgovoran za funkcionisanje sistema bezbednosti i zdravlja na radu u organizacionoj jedinici gde organizuje proces rada, a naročito:

1. Da zaposleni rade na mestu na kome su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
2. Da zaposlenom obezbedi sredstva rada kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu;
3. Da upozna zaposlenog na najprikladniji način o uslovima rada rizicima, opasnostima i štetnostima na mestu rada i merama bezbednosti i zdravlja na radu;
4. Da se sredstva rada, sredstva i oprema lične zaštite koriste shodno njihovoj nameni i da ih upotrebljavaju samo zaposleni kojima su poverena;
5. Da objasni zaposlenom način upotrebe i namenu odgovarajućih sredstava i opreme za ličnu zaštitu i ukaže na eventualne posledice ne upotrebljavanja istih;
6. Da zaposlenom poveri zadatke koji neće imati štetne posledice na njegovu bezbednost i zdravlje;
7. Da svojim prisustvom obezbedi sigurno izvršavanje opasnih i složenih poslova a u slučaju svoje sprečenosti odredi pouzdanog zaposlenog ;
8. Da kontroliše ispravnost oruđa za rad, uređaja i alata pre početka i u toku rada;
9. Da izvesti svog Rukovodioca i stručno lice za bezbednost i zdravlje na radu u slučaju da oruđe za rad i uređaji nisu periodično pregledani;
10. Da kontroliše pre početka i u toku rada da li su zaposleni pod uticajem alkohola, drugih sredstava zavisnosti ili u stanju duševne poremećenosti;
11. Da kontroliše da li se zaposleni pridržavaju propisanih mera bezbednosti pri obavljanju poslova i radnih zadataka;
12. Da kontroliše da li se oruđima za rad rukuje po uputstvu proizvođača i uputstvima za bezbedan i zdrav rad;
13. Da u slučaju negativnih rezultata kontrole o tome izvesti poslodavca;
14. Da upozna zaposlene sa Odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, ovog Pravilnika i drugim opštim i posebnim propisima iz bezbednosti i zdravlja na radu i uputstvima za bezbedan i zdrav rad;

15. Da složene i odgovorne poslove obavljaju zaposleni stručno kvalifikovani za njihovo izvršenje;
16. Da zaposlenom koji ne ispunjava propisane uslove sa mesta sa posebnim rizicima rada odmah zabrani dalji rad sa istim;
17. Da zaposlenom zabrani rad sa neispravnim sredstvima rada i zaštitnim sredstvima;
18. Da zaposlenom koji ne upotrebljava zaštitna sredstva zabrani rad i predloži preduzimanje mera za utvrđivanje odgovornosti;
19. Da se stara o opremljenosti i pravilnoj upotrebi zaštitnih sredstava;
20. Da obezbedi zaposlenom prisustvo na organizovanom osposobljavanju iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
21. Da pazi da pristup zonama gde postoji opasnost imaju samo zaposleni kojima su data odgovarajuća uputstva;
22. Da vidno označi neispravno oruđe za rad i alat i preduzme mere kako bi se neispravnost otklonila i alat zamenio;
23. Da neposredno nakon pružanja prve pomoći izvesti poslodavca i lice za bezbednost i zdravlje na radu o povredi i preduzme odgovarajuće mere da se povređeni prebaci do prve zdravstvene ustanove;
24. Da se u slučaju povrede koja je teška ili sa smrtnim ishodom obezbedi mesto događaja kao i sve predmete koje bi mogle biti uzročnik i u položaju u kom su zatečeni sačekaju dolazak inspekcijaskog ili istražnog organa;
25. Da pristup zonama izvođenja radova gde postoji ozbiljna i određena opasnost mogu da imaju samo zaposleni kojima su data odgovarajuća uputstva i ovlašćenja;
26. Da se za vreme rada ne konzumira alkohol ili druga sredstva zavisnosti, da zaposleni koji je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti bude udaljen sa rada;
27. Da se ne poštuju u nastavnim i poslovnim prostorijama na mestima gde to nije posebno označeno;
28. Da preduzima mere za otklanjanje kvarova ili drugih nedostataka koji bi mogli ugroziti bezbednost na radu;
29. Organizuje i sprovodi sve ostale poslove i zadatke bezbednosti na radu koje mu nalože: Nadležni Rukovodioci i lice za bezbednost i zdravlje na radu i dr.

1.3 Obaveze lica za bezbednost i zdravlje na radu

Član 45.

Pored osnovnih obaveza navedenih u članu 22 ovog Pravilnika lice za bezbednost i zdravlje na radu obavljaju sledeće stručne:

- Nalaže obustavu rada kada utvrdi neposrednu opasnost za život i zdravlje zaposlenih ili zabranu korišćenja ne ispravnog sredstva za rad, sredstva i opreme lične zaštite i obaveštava o obustavi rada rukovodećeg zaposlenog;
- O obustavi rada pismenim putem izveštava Direktora i predstavnika zaposlenih (odbor za bezbednost i zdravlje na radu) ;
- Vršenje uviđaja kod povrede na radu, opasnih poremećaja i havarija u procesu rada, sagledavanje stanja i izrade izveštaja, izrada povredne liste, uzimanje izjava i ostale potrebne dokumentacije;
- Kontrola održavanje u ispravnom stanju sredstava za rad i njihovoj pravilnoj upotrebi u pogledu bezbednosti i zdravlja na radu,
- Kontrola obezbeđivanja potrebnih sredstava i opreme lične zaštite, njihovom održavanju i namenskom korišćenju;
- Kontrola stanja uslova rada (radne sredine) u radnim i pomoćnim prostorijama ;

- Organizovanje i učestvovanje u vršenju osposobljavanja zaposlenih za bezbedan i zdrav rad (posebno novi zaposleni).
- Kontrola stanja higijene radnih sanitarnih prostorija i preduzimanje odgovarajućih mera;
- Izveštavanje inspekcije rada o svakoj teškoj povredi na radu, havariji i pojavi koja bi mogla da ugrozi bezbednost zaposlenih;
- Priprema za dostavu inspekciji rada na njen zahtev određenih podataka u vezi sa bezbednosti i zdravlje na radu;
- Organizovanje otklanjanja utvrđenih nedostataka ili nepravilnosti koje je naređeno Rešenjem inspektora rada i pismeno obaveštenje inspekcije rada o izvršenju tog rešenja;
- Predlaže sprovođenje i primenu drugih i posebnih mera koje su određene Pravilnikom o bezbednosti i zdravlja na radu i Aktom o sistematizacijom poslova.

2.Prava i obaveze svih zaposlenih u sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu

Član 46.

Prava i obaveze zaposlenog u sprovođenju bezbednosti i zdravlja na radu su:

- Ima pravo i obavezu da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima, ili na radnom mestu na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihova sprovođenja;
- Ima pravo :
 1. Da neposrednom rukovodiocu daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu
 2. Da kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti.
- Ako radi na radnom mestu sa povećanim rizikom ima pravo i obavezu da obavi lekarski pregled na koji ga upućuje Poslodavac;
- Ima prava i obavezu da namenski koristi sredstva i opremu lične zaštite , da pažljivo rukuje njima i da ih održava u ispravnom stanju;
- Dužan je da radi na radnom mestu sa povećanim rizikom na osnovu izveštaja službe medicine rada kojim se utvrđuje da je zdravstveno sposoban za rad na tom radnom mestu;
- Dužan je da radi sa punom pažnjom radi bezbednosti svog života i zdravlja i života i zdravlja ostalih zaposlenih na koje njegov rad može da ima štetno dejstvo, da se pridržava određenih mera bezbednosti i zdravlja na radu, da pravilno rukuje sredstvima za rad, opasnim materijalima i postupa po uputstvu proizvođača i uputstvu za bezbedan rad koji utvrdi poslodavac;
- Da pod uticajem alkohola ne sme započeti rad niti rad pod dejstvom alkohola nastaviti;
- Da se podvrgne proverbi da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti u slučajevima i na način utvrđen ovim Pravilnikom ili posebnim aktom donetim na osnovu ovog Pravilnika , odnosno da se podvrgne alko-testu;
- Da se pridržava utvrđenih mera bezbednosti i zdravlja na radu i propisanih obaveza prema Zakonu propisima donetim na osnovu Zakona ovog Pravilnika i drugih Akata kod poslodavca.

Član 47.

Zaposleni ima pravo da odbije i da radi u sledećim slučajevima:

1. Kada mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere bezbednosti i zdravlja na radnom mestu na kome je određen u trajanju sve dok se ista ne sprovede;
2. Ako mu Poslodavac nije obezbedio propisani lekarski pregled, ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove u smislu važećih odredbi Zakona za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom;
3. Ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje u smislu odredbi Zakona na poslovima ili radnom mestu gde je raspoređen;
4. Duže od punog radnog vremena, odnosno noću ako bi prema oceni službe medicine rada takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje;
5. Na sredstva za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 48.

Zaposleni ima pravo da podnese zahtev za zaštitu prava Direktor radi preduzimanja mera iz tačke 1-5 člana 47 koje po mišljenju zaposlenog nisu sprovedene. Ako poslodavac u roku od osam dana ne postupi po zahtevu zaposlenog iz tačaka 1-5 člana 47 zaposleni ima pravo da podnese pravo nadležnoj inspekciji rada.

Član 49.

Kada zaposleni odbije da radi zbog toga što mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje, on nije odgovoran za štetu koju prouzrokuje Poslodavcu. Kada zaposleni odbije da radi iz razloga navedenih u članu 47 ovog Pravilnika, a poslodavac smatra da njegov postupak nije opravdan, i zaposleni i Poslodavac su dužni da o tome izveste inspekciju rada.

3.Zaštita žena, omladine i invalida rada

Član 50.

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne može da radi na poslovima koji su po nalazu nadležnog zdravstvenog organa, štetni za njeno zdravlje, a naročito na poslovima koji zahtevaju podizanje tereta ili na kojima postoji štetno zračenje ili izloženost ekstremnim temperaturama i vibracijama.

Član 51.

Poslodavac je dužan da obezbedi da zaposlena žena za vreme trudnoće, zaposleni mladi od 18 godina života i zaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću, i pored osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad budu u pismenom obliku obavešteni o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 52.

Zaposlenom invalidu rada Poslodavac je dužan da obezbedi obavljanje poslova prema preostaloj radnoj sposobnosti. Invalidi rada mogu se raspoređivati samo na one poslove koji neće umanjivati njihovu preostalu radnu sposobnost.

XI. PREDSTAVNIK ZAPOSLENOH ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 53.

Poslodavac je dužan da imenuje jednog ili više predstavnika zaposlenih koji će biti uključen u sve probleme bezbednosti i zdravlja na radu. Postupak izbora i način rada predstavnika zaposlenih uređuje se Aktom o radnim odnosima. Poslodavac je dužan da predstavniku zaposlenih omogući:

- Uvid u sve Akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- Da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan predstavnika svih zaposlenih informiše o svim podacima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu.

Član 54.

Predstavnik zaposlenih ima pravo:

- Da poslodavcu daje predloge o svim pitanjima koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu
- Da zahteva od Poslodavca da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjenje rizika koje ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- Zahteva vršenje nadzora od strane inspekcije rada ako smatraju da Poslodavac nije sproveo odgovarajuće mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 55.

Predstavnik zaposlenih ima pravo da prisustvuju inspekcijskom nadzoru stanja rada i bezbednosti i zdravlju na radu.

Poslodavac je dužan da predstavnika zaposlenih upozna:

- Sa nalazima i predlozima ili preduzetim merama inspekcije rada
- Sa izveštajima o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i u preduzetim merama za bezbednost i zdravlje na radu;
- O preduzetim merama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje.

Član 56.

Verifikacija izbora predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu vrši Direktor. Mandat predstavnika zaposlenih traje dve godine računajući od dana izbora. Predstavnik zaposlenih ne može biti predstavnik rukovodstva.

XII. MERE I NORMATIVI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

a) Opšte odredbe

Član 57.

Preventivne mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu, Poslodavac obezbeđuje primenom savremenih tehničkih, ekonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, organizacionih i drugih mera i sredstava a sve u cilju otklanjanja rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih na najmanju moguću meru. Preventivne mere se preduzimaju u skladu sa postupkom koji propisuje ministar nadležan za rad. Preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu u smislu Zakona obezbeđuju se primenom savremenih tehničkih, ekonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih, organizacionih i drugih mera i sredstava za otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih, i /ili njihovog sprovođenja u najmanju moguću meru, u postupku : Projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja:

- Objekata
- Tehnoloških procesa rada
- Opreme za rad
- Konstrukcija i objekata za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu
- Proizvodnje i pakovanje prevoza skladištenja, upotrebe, i uništavanje opasnih materijala
- Sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu
- Obrazovanja, vaspitanja, i osposobljavanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 58.

Pod bezbednim uslovima rada podrazumeva se obavljanje poslova i zadataka na način koji ne ugrožava život i zdravlje zaposlenih uz adekvatnu primenu mera bezbednosti u skladu sa pozitivnim pravnim propisima. Odgovorna lica kod Poslodavca dužna su da sprovede mere za ostvarivanje uslova iz stava 1 iz ovoga člana u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

b) Radne i pomoćne prostorije

Član 59.

Sva mesta u kojima se rad obavlja kroz koja se prolazi ili u kojima se nalaze sanitarni i drugi uređaji predviđeni za opštu upotrebu zaposlenih kao i oprema u takvim mestima moraju se održavati uredni i čisti. Pod čistim prostorijama podrazumevaju se okrečene i proventrene prostorije, podovi i oprema uredno higijenski održavani, a eventualno klizava i glatka mesta na podovima moraju se učiniti hrapavim. Voda za pranje mora biti čista sa hemikalijama koje ne smeju biti štetne po zdravlje. Oprema u radnim prostorijama mora se redovno čistiti i uredno održavati.

Član 60.

Što se tiče osvetljenja radnih prostorija prodor sunčeve svetlosti u takve prostorije mora biti takav da omogućava osvetljenje na način kojim se ugrožava vid zaposlenih niti utiče na trenutno smanjenje njegove radne sposobnosti. Prozori kao i prozorni delovi osvetljavajućih naprava moraju se održavati u čistom i ispravnom stanju.

Član 61.

Svaka radna prostorija mora imati propisanu ventilaciju prirodnu ili veštačku kojom omogućava prodor svežeg, odnosno pročišćenog vazduha.

Član 62.

U svim radnim prostorijama mora se obezbediti propisana optimalna temperatura koja ne ugrožava zdravlje zaposlenih u zavisnosti od godišnjeg doba, kao i od spoljne temperature. Grejanje, odnosno hlađenje radnih prostorija omogućeno je prikladnim sredstvima za grejanje, a hlađenje rashladnim uređajima koji su po propisu instalirani i održavani.

Član 63.

Za smeštaj zapaljivih tečnosti određuje se posebna prostorija u kojoj se ne mogu držati drugi materijali. Prostorija mora imati prirodnu ventilaciju i pod koji je izrađen sa blagim padom kako bi se eventualno izlivena zapaljiva tečnost slobodnim padom skupljala u posebno izrađen šaht. Električne instalacije u ovakvim prostorijama moraju biti izvedene po odgovarajućim propisima (eksplozivno zaštićena izvedba i slično).

c) Oprema za rad

Član 64.

Na poslove rukovanja opreme za rad mogu se raspoređivati samo zaposleni koji su prethodno obrazovani za te poslove i čije je znanje ispravnost radnih postupaka provereno. Svaki zaposleni dužan je da sve vreme trajanje rada propisano i na bezbedan način koristi opremu za rad iz stava 1 ovoga člana. Tekst uputstva za korišćenje i održavanje opreme za rad mora biti ispisan na jeziku rukovaoca.

Član 65.

Neispravna oprema za rad ne sme se koristiti jer predstavlja potencijalne izvore opasnosti po zaposlene. Oprema za rad, bilo da se radi o novom ili rekonstruisanom, mora pre prve upotrebe biti ispitana u pogledu bezbednosti neispravnom opremom za rad smatraju se i ona sredstva za rad na kojima ne postoji, nije ispravna, ili nije potpuna tehnička zaštita. Popravke intervencije na otklanjanju kvarova i nedostataka na opremi za rad, kao i njeno održavanje vrši ovlašćena ili stručna služba ili stručno lice za taj posao.

Član 66.

Oprema za rad može se upotrebljavati samo za određenu svrhu kojoj su namenjena. Sigurnosne i zaštitne naprave na opremi za rad moraju se upotrebljavati prema svojoj nameni. Sa njima se mora pažljivo rukovati i moraju se održavati u ispravnom stanju. Zabranjeno je nenamensko korišćenje i samovoljno odstranjivanje zaštitnih naprava, kao i njihovo namerno oštećenje. Nedostatke i kvarove na opremi za rad treba odmah prijaviti neposrednom rukovodiocu.

Član 67.

Oprema za rad koja proizvodi gasove isparenja i prašinu ne može se staviti u pogon ako uređaj za ventilaciju na opremi za rad nije uključen.

XIII. Evidencija

Član 68.

Poslodavac je dužan da vodi, čuva propisanu evidenciju o :

- Zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad
- Radnim mestima sa povećanim rizikom
- Zaposlenima raspoređenim na radnim mestima sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih raspoređenih na ta radna mesta.
- Izvršenim ispitivanjima radne okoline
- Izvršenim pregledima, ispitivanjima opreme za rad i sredstava i opreme lične zaštite
- Povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, i bolestima u vezi sa radom
- Opasnim materijalima koja se koriste u toku rada
- Prijavama o teškim povredama i opasnim poremećajima u procesu rada.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 69.

Ovaj Pravilnik se primenjuje za sve zaposlene kod Poslodavca.

Član 70.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik donet dana 18.12.2007. godine.

Član 71.

Za pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom primenjivaće se neposredno odredbe zakona o bezbednosti zdravlja na radu i drugi propisi o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 72.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja .

JKP "10.OKTOBAR" BARAJEVO
DIREKTOR

Slobodan Adamović